

**Infurmaziun
davart l'introducziun
da la gestiun publica
tenor ils princips da GRiforma
en tut l'administraziun**

La regenza dal chantun Grischun ha reglà da nov l'attribuziun dals posts da servetsch als departaments. Questas midadas van en vigur il 1. da schaner 2007. En quest connex survegnan singuls departaments er in nov num. En questa brochura vegnan gia duvradas las novas designaziuns.

En differents lieus vegnan citadas basas giuridicas ch'èn vegnidas concluidas e deliberadas dal cussegl grond l'october 2006 en il rom da la debatta da GRiforma. Quellas èn suttamessas al referendum facultativ. Il termin da referendum scada la fin da schaner 2007.

Impressum

Direcziun dal project NGP / GRiforma

1. ediziun, october 2006

Cuntegn

1	Prefaziun	4
2	La nova gestiun publica sco concept per reformas	5
3	Instruments directivs da la politica e dal manaschi	6
4	Il cussegl grond e la reforma da l'administraziun.....	7
5	Elements politics e strategics	8
5.1	Structura da las gruppas da products ed effects	10
5.2	Il plan d'incumbensas e da finanzas integrà (PIFI)	11
6	Ils elements operativs.....	12
6.1	Convegna da prestaziun.....	12
6.2	Rapport da planisaziun / preventiv.....	12
6.3	Rapport da controlling.....	14
6.4	Rapport da gestiun	14
6.5	Contabilitad da las finanzas e calculaziun dals custs e da las prestaziuns	15
6.6	Registraziun da las prestaziuns	16
7	La basa juridica	16
8	L'introducziun en tut l'administraziun.....	17
8.1	L'organisaziun dal project	20
9	Tge fa il rest da la Svizra?.....	20
10	Repartiziun da las incumbensas suenter l'introducziun da GRiforma	21
11	Cronologia dals terms ils pli impurtants dal project da GRiforma	24

1 Prefaziun

Suenter ina fasa da pilot da totalmain set onns (1999 – 2002, prolungaziun 2003 – 2005), durant la quala otg servetschs da pilot han examinà la gestiun publica tenor ils princips da GRiforma, ha il cussegl grond concludì l'october 2006 d'introducì GRiforma en tut l'administraziun. Uschia è la via libra per introducì la nova furma da la gestiun publica en il decurs dals proxims trais onns en tut ils posts da servetsch da l'administraziun chantunala.

Cun l'introducziun da GRiforma vegni midà da l'uschenunada gestiun che sa basa sin l'input a la gestiun che sa basa sin l'output. Tge vul quai dir? Sco basa da discussiun e da regulaziun per il parlament, per la regenza e per l'administraziun na servan en l'avegnir betg pli ils meds finanzials che stattan a disposiziun sin il plaun dal conto real, mabain pli e pli la furniziun da prestaziuns. Ils posts da servetsch reuneschan en ina u en pliras gruppas da products las prestaziuns che ston vegnir furnidas. Per mintgina da questas gruppas da products definescha il cussegl grond en la discussiun politica l'effect che duai vegnir cuntanschi cun furnir las prestaziuns. Uschia duai vegnir satisfatg en moda pli optimala als basegns da las burgaisas e dals burgais ed i duai vegnir cuntanschi in niz uschè grond sco pussaivel. Ils meds finanzials che stattan a disposiziun vegnan plinavant assegnads a mintgina da questas gruppas da products en furma d'in preventiv global e na vegnan betg pli fixads – sco fin ussa – sin il plaun dal conto. Quai è mo dus exempels che mussan, co che noss sistem da gestiun vegn cumpletta e sviluppà vinavant tras GRiforma.

Per la regenza dal chantun Grischun èn impurtants cunzunt ils suandants aspects per introducì GRiforma:

- las prestaziuns da l'administraziun vegnan drizzadas tenor ils effects intenziunads
- ils posts da servetsch sco er las collavuraturas ed ils collavurats vegnan manads cun agid da cunvegnas da prestaziun e da finamiras
- en il sector operativ daventa la libertad d'agir in pau pli gronda
- a maun d'indicaturs vegni mesirà e controllà, sche las finamiras èn vegnidadas cuntanschidas ed
- igl èn avant maun ed i stattan a disposiziun svelts meglras infurmaziuns da gestiun.

Decisiv per introducì GRiforma cun success è che tut las personas participadas vegnian integradas en moda intensiva en il process da midada. Mo cun il sustegn communabel da las commembras e dals commembers dal cussegl grond, da la regenza, dal cader sco er da las collavuraturas e dals collavurats en ils posts da servetsch po GRiforma vegnir introducì s'orientond a la pratica ed en moda persistente en il senn d'in svilup da l'organisaziun. Quintar quinta la contribuziun da mintga singula e da mintga singul – en num da la regenza engrazièl jau cordialmain a Vus tuttas ed a Vus tuts per Voss custaivel engaschi personal!

Cussegliera governativa
dr. Eveline Widmer-Schlumpf
scheffa dal departament
da finanzas e vischnancas

2 La nova gestiun publica sco concept per reformas

Il stadi ed uschia er l'administraziun publica èn suttamess permanentamain a midadas en lur conturn. La tecnologia che fa svilups rasants, midadas structuralas en l'economia ed en la societad, ina globalisaziun considerabla, ma er ina midada generala da las valurs e da la cultura èn exempels per quai. La diversitad e la complexitad da las incumbensas s'augmentan ed uschia er las pretensiuns che las burgaisas e ch'ils burgais fan al stadi. Las resursas èn limitadas. Perquai sentan ins er en l'administraziun ch'il squitsch dals custs e da l'effizienz crescha ad in crescher.

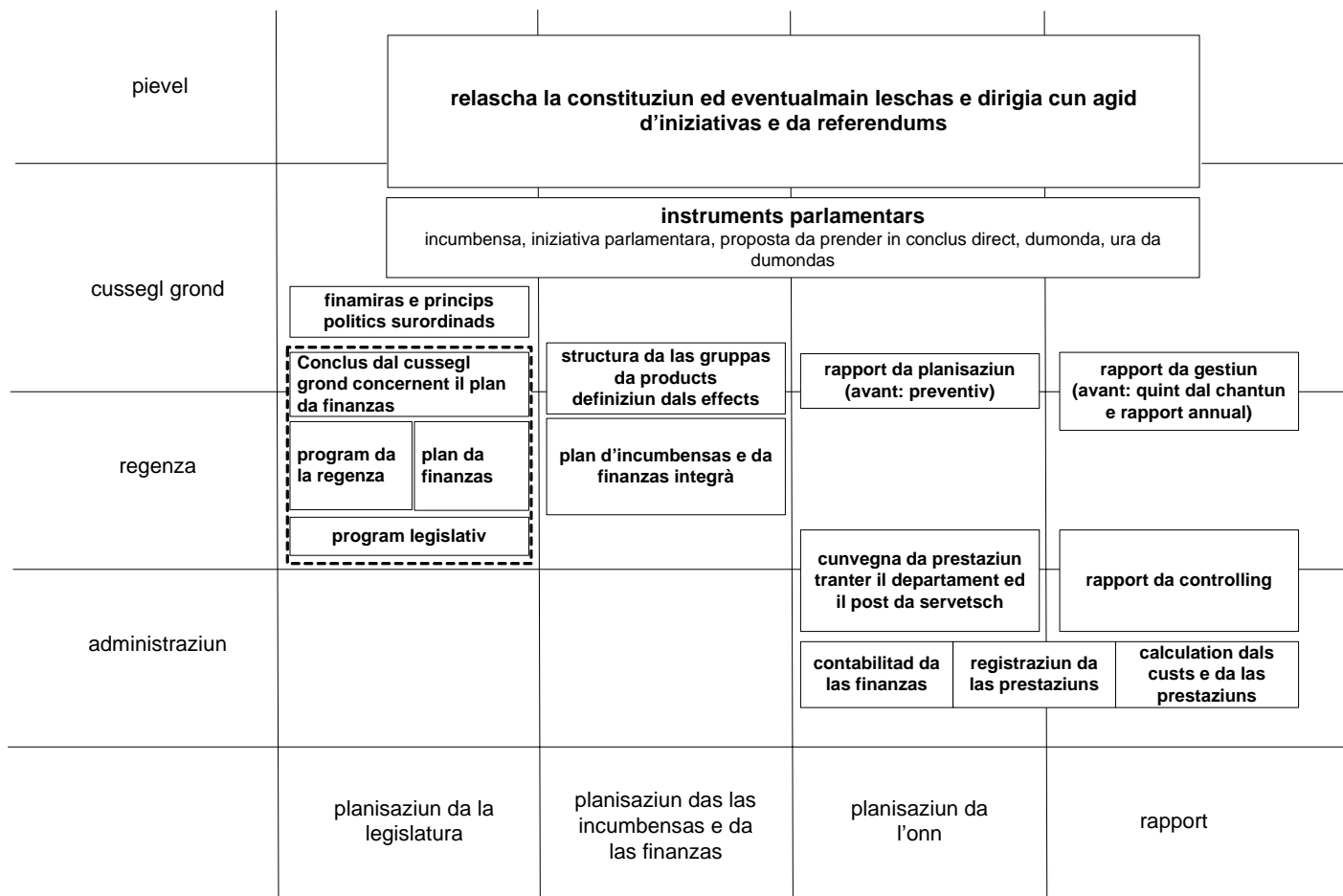
Sut quest aspect han blers chantuns e bleras citads pli grondas da la Svizra introducì durant ils onns 1990 reformas tenor il concept da la nova gestiun publica (NGP) resp. da la gestiun publica ch'è orientada als resultats. En l'administraziun da l'economia privata applitgescha la NGP tecnicas da manaschament ed instruments da l'economia da manaschi per pudair furnir prestaziuns publicas en moda pli effizienta. Elements centrals èn p.ex. la midada al preventiv global, l'orientaziun da las prestaziuns als effects e l'introducziun d'ina calculaziun dals custs e da las prestaziuns.

Avant che introducir la NGP en moda pli vasta, vuleva la regenza grischuna rimnar experientschas cun la NGP ed ha lantschà in project da pilot cun il num GRiforma. L'uffizi dal register da commerzi, l'uffizi dal servetsch social, l'uffizi d'informatica, l'uffizi forestal e la scola chantunala grischuna han cumenzà il schaner 1999 cun il manaschi da pilot tenor ils principals dal "concept per rimnar experientschas cun la NGP en il chantun Grischun". Pli tard èn l'uffizi da stimaziun, il center da furmaziun e cussegliaziun agricola Plantahof, la praschun dal Sennhof e l'inspecturat dal register funsil (fusiun cun l'uffizi dal register da commerzi) sa participads al project.

Il cussegl grond ha tractà l'avust 2003 in emprim rapport da la regenza davart l'andament dal project da pilot ed ha prolungà la fasa da pilot da GRiforma en il rom dals meds finanzials disponibels per trais ulteriurs onns. L'october 2006 ha il cussegl grond tractà il rapport final davart la prolungaziun da la fasa d'emprova e davart l'ulteriur andament da la reforma da l'administraziun "GRiforma" ed ha concludì d'introducir GRiforma en tut l'administraziun.

Ils suandants chapitels da questa brochura explitgeschan il concept general da GRiforma sco er la concepziun dals instruments directivs futurs e mussa il proceder per introducir GRiforma en tut l'administraziun.

3 Instruments directivs da la politica e dal manaschi

Il concept general da GRiforma sa basa sin ils instruments directivs da la politica e dal manaschi qua da la vart. Per part vegn lavurà già oz cun quests instruments, per part ston els vegnir elavurads en ils posts da servetsch en il rom da l'introducziun da GRiforma. Sin plaun orizontal vegnan inditgadas las competenzas e sin plaun vertical vegnan preschentads ils secturs da planisaziun. Ils singuls instruments vegnan explitgads en ils suandants chapitels da questa brochura. La preschentaziun tabellarica sin las paginas 21 – 23 resumascha il pli impurtant areguard ils instruments directivs.

4 Il cussegl grond e la refurma da l'administraziun

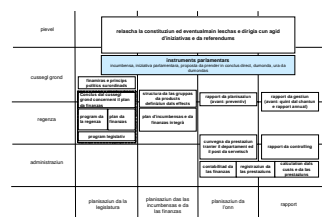
Cun la revisiun da ses urden da gestiun (refurma dal parlament 2001, entrà en vigur il 1. da schaner 2003) ha il cussegl grond reagì baud sin la refurma da l'administraziun, ha examinà sia moda da lavurar ed ha prendì per mauns ina nova orientaziun. Sin basa da la disposiziun en la costituziun chantunala, tenor la quala tut las disposiziuns impurtantas ston vegnir messas en la furma da la lescha formala, ha el ultra da quai reglà la fin da l'onn 2005 parts dal vegl urden da gestiun dal cussegl grond en la nova lescha davart il cussegl grond (LCG).

Sco novaziun impurtanta da la refurma dal parlament po vegnir menziunà ch'ins ha – areguard la lavur da las cumissiuns – bandunà il vegl sistem ad hoc ed ha installà cumissiuns permanentas. Las fatschentas che ston vegnir tractadas vegnan attribuidas – tut tenor il sector spezial – ad ina da las cumissiuns permanentas per la predeliberaziun. Ultra da quai po il cussegl grond installar er en l'avegnir cumissiuns ad hoc, po nominar ulteriuras cumissiuns permanentas ed abolir cumissiuns existentas.

Entaifer il sector spezial che vegn attribui ad ellas han las cumissiuns la funcziun da cumissiuns directivas e procuran che ulteriuras cumissiuns interessadas pon cooperar a la furmaziun da l'opiniun.

Ultra da las incumbensas che vegnan attribuidas al cussegl grond tras la costituziun stattan a disposiziun ad el differentas pussaivladads per far valair sia influenza sin l'activitad administrativa. Tenor ils art. 46 ss. LCG pon intervenziuns parlamentaras vegnir inoltradas en furma da conclus da princip, d'incumbensas u da dumondas. Plinavant stattan a disposiziun la proposta da prender in conclus direct e l'iniziativa parlamentara. Durant l'ura da dumondas pon las commembras ed ils commembers dal parlament far dumondas che pertutgan in tschert sector spezial e che sa laschan responder facilmain.

Dal puntg da vista da GRiforma èsi cunzunt relevant che la cumissiun per politica da stadi e strategia ha l'incumbensa d'elavurar finamiras e princips politics avant mintga perioda da planisaziun.

Cumissiuns permanentas dal cussegl grond

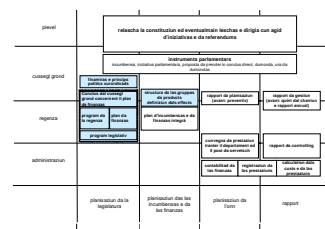
- cumissiun da gestiun
- cumissiun da redacziun
- cumissiun per politica da stadi e strategia
- cumissiun per giustia e segirezza
- cumissiun per furmaziun e cultura
- cumissiun per sanadad e fatgs socials
- cumissiun per ambient, traffic ed energia
- cumissiun per economia e taxes

5 Elements politics e strategics

La nova lescha davart il cussegl grond sustegna las ideas da la NGP, tenor las qualas la lavur parlamentara duai survegnir in'orientaziun pli strategica. Ella fixescha ch'il cussegl grond e che la regenza coopereschon tar la planisaziun politica e strategica. Cun relaschar finamiras e princips politics avant mintga perioda da planisaziun, q.v.d. mintga quatter onns, fixescha il cussegl grond las cundiziuns generalas ch'èn la basa per la planisaziun da la regenza.

Il cussegl grond prenda da sia vart enconuschientscha da la planisaziun da la regenza, e quai en furma dal program da la regenza, dal plan da finanzas e dal program legislativ. Cun relaschar conclus concernent il plan da finanzas fixescha el las cundiziuns generalas finanziales per ina perioda da legislatura. Quests elements vegnan surpigliads senza midadas en il rom da la nova gestiun publica e suttamess al cussegl grond sco fin ussa sco pachet general en ina missiva.

Il program da la regenza cuntogna ils puncts centrals da l'activitad da la regenza ch'èn planisads per ina perioda da legislatura e circumscriba las activitads las pli impurtantas per quests quatter onns. Il plan da finanzas orientescha davart il svilup probabel da las finanzas chantunales durant questa perioda.

Lescha davart il cussegl grond DG 170.100

dals ...

Art. 60 Princip

¹ Il cussegl grond e la regenza coopereschon tar planisaziuns politics e strategicas.

² La basa vegn elavurada ed utilisada communablamain e planisaziuns vegnan coordinadas areguard il cuntegn.

³ Las cumpetenzas dals singuls organs restan garantidas.

Art. 61 Finamiras e princips politics

¹ Avant mintga perioda da planisaziun per il program da la regenza ed il plan da finanzas relascha il cussegl grond finamiras e princips politics surordinads.

² Questas finamiras e maxims sto la regenza metter sco basa per l'elavuraziun dal program da la regenza e dal plan da finanzas.

Art. 62 Program da la regenza e plan da finanzas

¹ Il program da la regenza ed il plan da finanzas fixeschan ils puncts centrals sco er il rom finanziel per la perioda da planisaziun.

Las revisiuns en la LCG ch'èn necessarias en connex cun GRiforma èn vegnidas deliberadas dal cussegl grond ils 0-10-2006. Quellas èn suttamessas al referendum facultativ.

Resguardond las finamiras ed ils princips politics sco er ils meds finanzials che stattan a disposiziun èn vegnidas elavuradas per la perioda da legislatura 2005 – 2008 las prioritads da svilup en 10 secturs politics. Quellas prioritads da svilup èn fixadas en il program da la regenza 2005 – 2008.

Exempels da prioritads da svilup (PS) e da mesiras or da secturs politics dal program da la regenza 2005 – 2008

Administraziun, refurmas, relaziuns externas

PS 2/04: Meglierar l'access intern a las enconuschientschas dal stadi e la communicaziun vers anora

- las enconuschientschas internas ston vegnir registradas e rendidas accessiblas a l'intern e vers anora
- emprova da pilot en ils secturs da la chanzlia chantunala e da la regenza
- engrondir las plattafurmas dal e-government

Traffic

PS 15/16: Equipar las infrastructuras conform al basegn

- mantegnair, engrondir, construir da nov las vias
- promover il traffic public
- construcziun nova da l'uffizi per il traffic sin via cun augmentar las capacitads d'examen / realisar il project "place" da la polizia chantunala

En il plan da finanzas vegnan attribuids ils meds finanzials necessaris a las prioritads da svilup ed a las mesiras da realisaziun correspondentas.

Sch'il cussegl grond e sche la regenza utiliseschan basas comunablas, resulta ina meglra coordinaziun da la planisaziun. Quai chaschuna ch'ins chatta finamiras dal plaun politic en il senn d'in "fil cotschen" puspè sin il plaun strategic ed operativ. Uschia vegn promovida l'orientaziun a las finamiras che vegn prendida en mira pli fitg tras GRI-forma.

Ils 10 secturs politics dal chantun Grischun per la perioda da legislatura 2005 – 2008

- administraziun, refurmas, relaziuns externas
- segirezza
- furmaziun en l'economia ed en la societad
- cultura, lingua e sport
- sanadad
- segirezza sociala
- traffic
- ambient e planificaziun dal territori
- economia e cumpetitivitad
- politica da finanzas e finanzas dal chantun

plaun directiv

politic	finamiras e princips politics
strategic	program da la regenza, plan da finanzas, conclus concernent il plan da finanzas, program legislativ
operativ	cunvegns da prestaziun, finamiras personalas

5.1 Structura da las gruppas da products ed effects

Ina consequenza centrala da la nova gestiun publica è la midada da l'uschenunada gestiun che sa basa sin l'input a la gestiun che sa basa sin l'output. Tradiziunalmain vegn dirigida l'administraziun publica sur l'input, q.v.d. sur il meds finanzials. Fin ussa fixava il cussegl grond a maun da la structura dal model armonisà da contabilitad (MAC) sin il plaun dal conto, tge meds finanzials che stattan a disposiziun ad in post da servetsch (p.ex. 3010 salaris dal personal stabel; 3100 material da biro, stampats, litteratura spezialisada; 3182 telefons, portos, ulteriuras taxas e.u.v.). Tge prestaziuns che ston vegnir furnidas cun quests meds finanzials n'è fin ussa betg vegni discussiunà.

Cun l'introducziun da GRiforma sa mida quai: ins s'orientescha pli fitg a l'output, q.v.d. a la direcziun da las prestaziuns. Per quest intent reuneschan ils posts da servetsch lur incumbensas e lur prestaziuns a products e cumpiglian quests products en gruppas da products. Plinavant fixeschan els indicaturs per controllar, sche las prestaziuns e sche las finamiras èn vegnidas cuntanschidas, e mettan – en furma da valurs previsas – finamiras per mintga indicatur.

Mintga quatter onns concluda il cussegl grond la structura da questas gruppas da products. Memdemamain mintga quatter onns definescha el per mintgina da questas gruppas da products l'effect che duai vegnir cuntanschì politicamain tras las prestaziuns che vegnan furnidas dal post da servetsch.

post da servetsch	gruppa da products	products	effect
uffizi dal servetsch social	cussegliazion / cussegliazion sociala	<ul style="list-style-type: none"> ▪ cussegliazion da personas en situaziuns finanzialas d'urgenza e/u cun problems socials ▪ agid a victimas e protecziun dals uffants ▪ surveglianza da patronadi / reintegraziun sociala ▪ cussegliazion da fugitivas e da fugitivs 	segirar l'existenza e promover l'integraziun sociala e l'atgna responsabladad; stgaffir in equiliber tranter las pretensiuns, ils basegns e las pretensiuns giuridicas da la clientella e tranter las pretensiuns ed ils basegns da la societad
	prestaziuns da servetsch (pds)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ prestaziuns generalas ed interdisciplinaras ▪ pds en il sector da personas cun impediments ▪ pds en il sector da la dependenza 	observar il svilup dals basegns en il sector social sco er planisar, promover e survegliar purschidas

Extract da la structura da las gruppas da products e da l'effect ch'è vegni defini politicamain per mintga gruppa da products vi da l'exempel da l'uffizi dal servetsch social (rapport da planisaziun 2006). In fons blau han las valurs che vegnan concludidas dal cussegl grond en l'interval da quatter onns. La structura da las gruppas da products e l'effect che duai vegnir cuntanschì èn la basa per fixar las finamiras en ils posts da servetsch.

Lescha davart il cussegl grond DG 170.100 dals ...

Art. 63 Effect

¹ Il cussegl grond definescha periodicamain l'effect per mintga gruppa da products ch'è fixada en il preventiv global.

² Il cussegl grond fixescha uschia il niz intenziunà e controllascha tal.

Las revisiuns en la LCG ch'èn necessarias en connex cun GRiforma èn vegnidas deliberadas dal cussegl grond ils 9-10-2006. Quellas èn sutmessas al referendum facultativ.

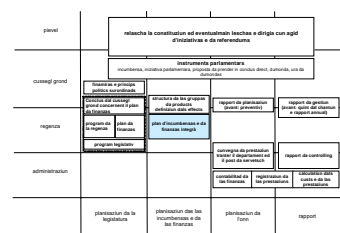
Per mintga grupp da products fixescha il cussegl grond annualmain ils meds finanzials sco preventiv global. Per cudeschar las singulas fatschentas resta davosvart la structura da contos dal MAC.

Cun fixar la structura da las gruppas da products e cun definir l'effect che duai vegnir cuntanschì politicamain per mintga grupp da products en in interval da quatter onns po il cussegl grond intervegnir a temp e sin in stgalim surordinà. Las parlamentarias ed ils parlamentararis han in meglia maletg da las prestaziuns che vegnan furnidas da l'administraziun, e cun attribuir ils meds finanzials sin il stgalim da las gruppas da products vegni ad esser pli facil per ellas e per els da metter accents politics. A medem temp survegnan ils posts da servetsch in pau dapli libertad en il sector operativ en il rom dals preventivs globals.

5.2 Il plan d'incumbensas e da finanzas integrà (PIFI)

En il passà mancava in instrument che pussibilitava da colliar e da planisar a media vista las incumbensas e las finanzas. En tscherts puncts vegn questa incumbensa ademplida tras il program annual e tras il plan da finanzas entaifer l'administraziun, il qual vegn repassà mintga onn. Quests dus instruments mussan dentant mo las midadas tar las prioritads da svilup dal program da la regenza d'in onn a l'auter. Cun l'introducziun dal plan d'incumbensas e da finanzas integrà (PIFI) vegn ins a disponer en l'avegnir d'in instrument che duai dar ina vista generala da las incumbensas e da las finanzas dals proxims pèr onns.

Il PIFI sa basa sin la structura da las gruppas da products dals posts da servetsch. Per mintga grupp da products vegn fatga ina planisaziun generala per ils proxims quatter onns. Questa planisaziun vegn repassada mintga onn. Cunquei ch'il PIFI sa basa sin las gruppas da products dals posts da servetsch, vegni cuntinuà cun sia elavuraziun durant l'introducziun da GRiforma. Cun in emprim PIFI complet che cumpiglia tut las gruppas da products e che po vegnir suttamess al cussegl grond per laschar prender enconuschientscha, po vegnir fatg quint per la perioda da legislatura 2013 – 2016.

Lescha davart il cussegl grond DG 170.100 dals ...

Art.62a Plan d'incumbensas e da finanzas integrà

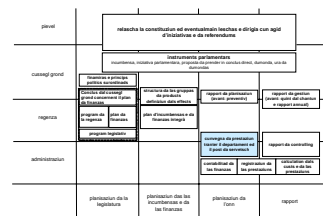
Sa basond sin il program da la regenza e sin il plan da finanzas vegn elavurà il plan d'incumbensas e da finanzas integrà. En il senn d'ina vista cumplessiva collia el las incumbensas e las finanzas e vegn repassà annualmain sco planisaziun successiva.

Las revisiuns en la LCG ch'èn necessarias en connex cun GRiforma èn vegnidas deliberadas dal cussegl grond ils 0-10-2006. Quellas èn suttamessas al referendum facultativ.

6 Ils elements operativs

6.1 Cunvegna da prestaziun

Avant ch'elavurar il preventiv vegn fatga ina cunvegna da prestaziun tranter mintga post da servetsch ed il departament cumpetent, e quai per l'onn suandant. En quella vengnan tranter auter transferidas prioritads da svilup dal program da la regenza sin il stgalim dals posts da servetsch e fixadas ulteriuras finamiras. La prestaziun che vegn spegada dal post da servetsch vegn fixada en moda concreta, daventa uschia pli transparenta e po vegnir mesurada meglier. La cunvegna da prestaziun è la basa per elavurar il preventiv global ed è – ensemen cun il rapport da controlling – il fundament per discurs da direcziun tranter las scheffas u ils schefs dals departaments e las manadras u ils manaders dals posts da servetsch.

6.2 Rapport da planisaziun / preventiv

La suveranità concernent il preventiv resta er suenter l'introducziun da GRiforma incontestadamain tar il cussegl grond. Sco già menziunà vegni dentant midà al preventiv global. Quai vul dir ch'i vegn – en la cumprova visavi il cussegl grond – desistì en l'avegnir d'ina contabilisaziun detagliada e specifica sco er da la deliberaziun. En il rom da preventivs globals per mintga grupp da products (GP) fixescha il cussegl grond empè da quai ils meds finanzials che stattan a disposiziun ad in post da servetsch. En il rom dal preventiv prenda il cussegl grond plinavant econuschientscha da la dimensiun da las prestaziuns e da las finamiras da prestaziun d'in post da servetsch. Ils posts da servetsch mussan, a maun da tge indicaturs ch'els vulan controllar, sche las finamiras èn vegnidas cuntanschidas, e tge valurs previsas ch'els vulan cuntanscher. Uschia è il cussegl grond infurmà meglier davart las prestaziuns che duain vegnir furnidas; ed en las discussiuns politicas vegni ad esser pli simpel da metter vairs accents cun attribuir ils meds finanzials. En il rom dals preventivs globals survegnan ils posts da servetsch a medem temp dapli libertad per utilisar ils meds finanzials che stattan a disposiziun.

Questa libertad d'agir sa restrenscha dentant sin ils custs da personal e sin ils custs reals. Contribuziuns dal quint current (QC) u dal quint d'investiziun (QI) n'èn numnadamain betg cuntegnidas en il preventiv global, mabain vengnan anc adina concludidas dal cussegl grond sco posiziuns singulas.

Lescha davart las finanzas dal chantun Grischun (LFC) DG 710.100 dals ...

Art. 18 Preventiv

- 1 Il preventiv è classificat tenor la structura organisatorica da l'administraziun e tenor la structura da las gruppas da products.
- 2 Il cussegl grond fixescha ils preventivs globals per ils posts da servetsch.
- 3 Sco credits separads concluda el:
 - a) las contribuziuns dal quint current e dal quint d'investiziun;
 - b) rubricas spezialas d'expensas e d'entradas ordaifer ils posts da servetsch;
 - c) expensas d'investiziun per construcziuns autas dal chantun e per la construcziun da vias;
 - d) emprests da daners e participaziuns.

Las revisiuns en la LFC ch'èn necessarias en connex cun GRiforma èn vegnidas deliberadas dal cussegl grond ils 0-10-2006. Quellas èn sutmessas al referendum facultativ.

Las differentas pussaivladads da diriger sa laschan mussar vi da l'exempel dal center da furnaziun e cussegliaziun agricola Plantahof (CFCA). Entant ch'il cussegl grond po fixar tar la gestiun convenziunala mo l'atezza dals meds finanzials, pon – tar la gestiun tenor GRiforma – vegnir messas ultra da quai er prioritads areguard la furniziun da prestaziuns. Il cussegl grond po pia p.ex. influenzer, sch'il sector da la furnaziun u sch'il sector da la cussegliaziun duai survegnir dapli meds finanzials.

Per il post da servetsch na vala l'obligaziun al preventiv betg pli sin il plaun dal conto real, mabain sin il plaun da las gruppas da products. Quai vul dir ch'il post da servetsch po decider sez, sch'el vul p.ex. spargnar tar il material da biro per impunder quests meds finanzials per in auter intent.

2210		CFCA – gestiun convenziunala	
custs		13'255'000	
retgav			5'327'000
surpli d'expensas		7'928'000	

3001	indemnisaziun da cumissions	7'000	
3010	salariis ...	4'913'000	
...			
3100	material da biro, stampats ...	142'000	
...			
3199	ulteriurs custs reals	37'000	
...			
4367	restituz cumpens gudogr		00
...			
4399	ulteriur		00
4600	contr. fed. a la scola		423000
4601	contr. fed. a la cussegliaziun		650'000
...			

Il cussegl grond po influenzer mo l'atezza dals meds finanzials. El n'ha nagina influenza sin las prestaziuns che vegnan furnidas cun quests meds finanzials.

2210		CFCA – gestiun tenor GRiforma	
custs		14'381'000	
retgav			5'855'000
			0
- contribuziuns dal QC		-2'067'000	
surpli d'expensas		-6'459'000	

GP 1 – furnaziun			
custs		5'182'000	
retgavs			836'000
- contribuziuns dal QC		-1'566'000	
resultat (perdita) senza contribuziuns		-2'780'000	
GP 2 – cussegliaziun			
custs			
retgavs			0
- contribuziuns dal QC		-501'000	
resultat (perdita) senza contribuziuns		-1'735'000	
GP 3 – bain puril	
GP 4 – center da dietas	

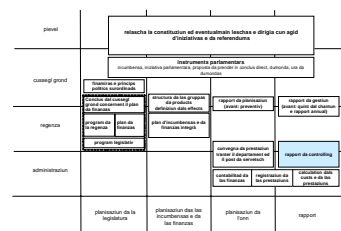
Il cussegl grond influenzescha l'atezza dals meds finanzials e l'attribuziun da tals a prestaziuns resp. a gruppas da products.

Las cifras da l'exempel da la "gestiun convenziunala" derivan dal preventiv 2002, las cifras da l'exempel da la "gestiun tenor GRiforma" derivan dal rapport da planisaziun 2006. Las cifras da quests dus onns pon vegnir cumparegliadas ina cun l'autra mo cun resalva, cunquai ch'il rapport da planisaziun 2006 cuntogna er valurs calculatoricas.

L'elavuraziun da la structura da las gruppas da products cun products ed eventualmain schizont cun products parzials, la definiziun da l'effect per mintga gruppa da products e la fixaziun d'indicaturs per mesurar, sche las finamiras èn vegnidas cuntanschidas – tut quai è ina fasa pretensiu-sa che pretenda lavur intensiva en il process da midada dals posts da servetsch.

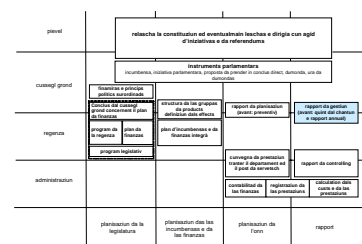
6.3 Rapport da controlling

Il rapport da controlling è in instrument entaifer l'administraziun che gida ils posts da servetsch a far il rapport per mauns dal departament cumpetent e da la regenza. Quai en il senn d'in rapport intermediar durant l'onni davart il stadi actual da las finamiras ch'èn vegnidas cuntanschidas e davart il svilup che po vegnir spetgà fin la fin da l'onni da gestiun.

6.4 Rapport da gestiun

Il quint dal chantun ed il rapport annual vegnan unids da nov en in rapport da gestiun. Uschia èn disponibilas en in document tut las infurmaziuns davart l'andament da las factschentas d'in post da servetsch. Cun elements ch'existian fin ussa en il rom dal quint dal chantun (sco p.ex. il rapport da la regenza davart il quint dal chantun, il quint da facultad, il quint da finanziaziun ed il quint da la circulaziun dals meds finansials) vegn cuntinuà en il rapport da gestiun. Quel sto vegnir approvà dal cussegl grond, quai che correspunda a la pratica vertenta areguard il quint dal chantun ed areguard il rapport annual.

La concepziun dal rapport da gestiun da mintga post da servetsch è sumeglianta a la classificaziun dal rapport da planisaziun / dal preventiv e sa cumpona d'ina part da cifras, d'in rapport dal post da servetsch e d'in rapport da las gruppas da products. En il rapport da planisaziun / en il preventiv cuntegna il rapport dal post da servetsch indicaziuns davart il svilup probabel en il champ d'activitad d'in post da servetsch (p.ex. projects extraordinaris, midadas organisatoricas u structuralas previsas) ubain finamiras generalas che na pon betg vegnir attribuidas specificamain ad ina gruppas da products. En il rapport da gestiun vegni alura commentà en moda cumplessiva, tge svilup ch'è efectivamain vegnì fatg e sche las finamiras èn vegnidas cuntanschidas; plinavant vegnan fatgas indicaziuns davart il quint current e motivadas divergenzas generalas. Il rapport da las gruppas da products cumpiglia ina descripciun curta da la gruppas da products e la definiiziun da l'effect fixà che dual vegnir cuntanschì politicamain. Ina tabella preschenta la dimensiun da las prestaziuns ed ils indicaturs da las finamiras d'effects e da prestaziun. Commentaris, ina motivaziun da divergenzas e la preschentaziun da mesiras che ston eventualmain vegnir prendidas cumpletteschan il rapport da las gruppas da products.

Classificaziun planisada per il rapport da gestiun

Part da cifras

- quint current e quint d'investiziun
- contribuziuns
- calculaziun dals custs
- indicaziuns complementaras

Rapport dal post da servetsch

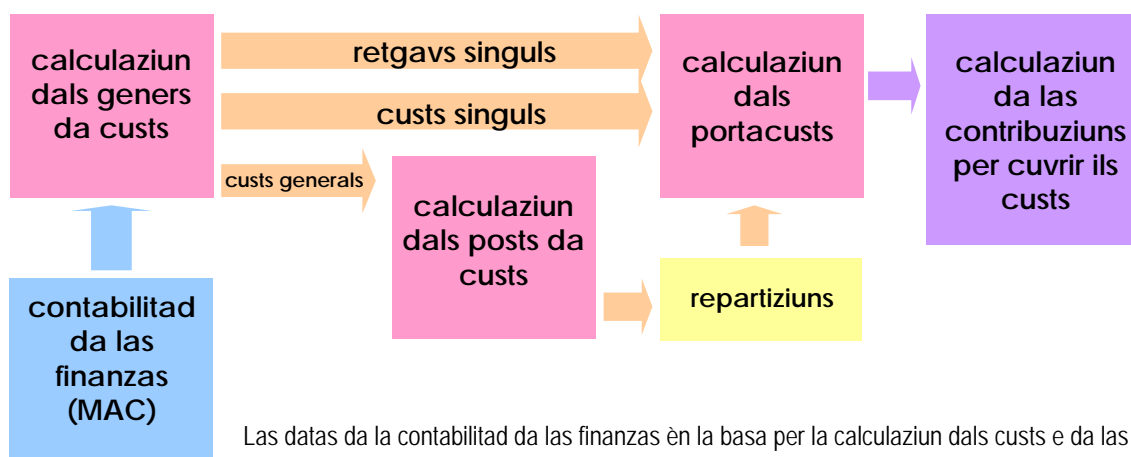
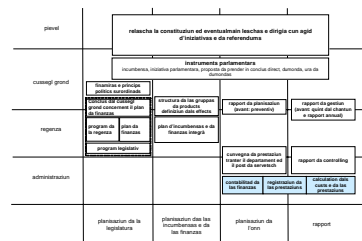
- svilup general en il rapport da gestiun dal post da servetsch
- projects extraordinaris

Rapport da las gruppas da products

- gruppas da products e lur effect ch'è defini politicamain
- finamiras d'effects / da prestaziun
- indicaturs e valurs previsas
- commentaris, motivaziuns e mesiras

6.5 Contabilitad da las finanzas e calculaziun dals custs e da las prestaziuns

Er sunter l'introducziun da GRiforma vegn manada la contabilitad da las finanzas dal chantun tenor ils standards dal model armonisà da contabilitad (MAC) dals chantuns e da las vischnancas. Quai vul dir che la budgetaziun dals preventivs globals e ch'il rapport da gestiun annual sa basan er vinavant sin datas dal MAC. Questas infurmaziuns servan a la gestiun finanziaria. Ellas na bastan dentant betg per pudair far indicaziuns davart la furniziun da prestaziuns. Per quest intent sto vegnir introducida ina calculaziun dals custs e da las prestaziuns (CCP).

La calculaziun dals geners da custs surpiglia ils contos d'expensas e da retgavs da la contabilitad da las finanzas e limitescha quels – nua che quai è necessari – areguard il temp, areguard la valor ed areguard il cuntegn. Uschia procura ella ch'i vegnan cumprovads tut ils custs e tut ils retgavs dal manaschi ch'èn resultads durant ina tscherta perioda. Custs che pon vegnir attribuids directamain ad in portacusts, na van betg en la calculaziun dals posts da custs, mabain directamain al portacusts.

En la calculaziun dals posts da custs vegnan adossads als posts da custs ils custs generals, pia quels custs che na pon betg vegnir attribuids directamain ad in portacusts. Da quests posts da custs vegnan alura mess a quint ils custs generals ad auters posts da custs u ad auters portacusts, e quai cun agid d'ina clav da repartiziun.

Geners da custs

Tge custs e tge retgavs èn resultads?

Posts da custs

Nua èn resultads custs e retgavs?

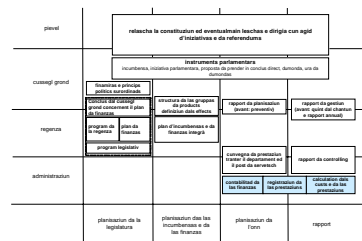
Als portacusts vegnan la finala adossads ils custs ch'els han chaschunà, e quai cun reparter ils custs davent dals posts da custs. In portacusts po esser p.ex. in product, in project u ina incarica.

6.6 Registraziun da las prestaziuns

Tras GRiforma vegn introducida ina registraziun generala dal temp da lavur e da las prestaziuns per tut las collavuraturas e per tut ils collavurats. Questa registraziun gida ad attribuir uschè exactamain sco pussaivel ils custs da personal als portacusts. En quest connex registreschan tut las collavuraturas e tut ils collavurats lur temp da lavur cun agid d'ina software e repartan il temp da lavur sin activitads ch'èn vegnidas definidas dal post da servetsch. Questas activitads èn attribuidas ad in post da custs u directamain ad in portacusts. Cun agid d'ina clav da repartiziun vegnan las prestaziuns dals posts da custs messas a quint als portacusts. La registraziun da las prestaziuns è ina premissa indispensabla per sviluppar ina CCP significativa ed è ina da las paucas midadas en il rom da GRiforma che mintga singula collavuratura e che mintga singul collavuratur vegn a sentir directamain.

Purtader da custs

Per tge èn resultads custs e retgavs?

7 La basa giuridica

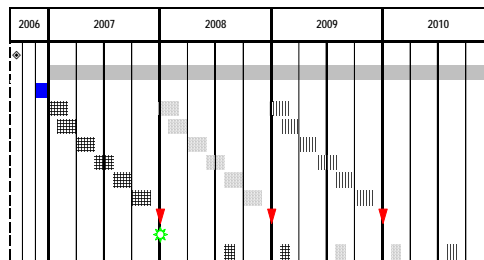
Durant la fasa da pilot sa basava la gestiun publica tenor GRiforma sin mintgamai in uschenumnà artitgel d'experiment en la lescha davart las finanzas ed en l'ordinaziun dal personal. Cuntrari ad auters chantuns che han er stgaffi atgnas leschas davart la NGP tar l'introducziun da la nova gestiun publica, desistan ins – en il senn da l'essenzialisaziun e da la flexibilisaziun da la legislaziun e da l'applicaziun dal dretg (EFLAD) – sapientivamain da stgaffir ina lescha en connex cun GRiforma. In basa giuridica durabla per la nova furma da la gestiun publica po vegnir stgaffida er cun reveder intgins paucs relaschs giuridics existents.

Basegn da revisiun pervia da GRiforma

- Lescha davart il cussegl grond
DG 170.100
- Urden da gestiun dal cussegl grond
DG 170.140
- Lescha davart las finanzas dal chantun Grischun
DG 710.100
- Lescha davart la relaziun da lavur da las collavuraturas e dals collavurats dal chantun Grischun
DG 000.000

8 L'introducziun en tut l'administraziun

L'introducziun en tut l'administraziun vegn a succeder en trais etappas. En mintga etappa midan annualmain mintgamai 3 fin 5 posts da servetsch da mintga departament a la nova gestiun publica. Ils departaments decidan, en tge etappa che tgenins da lur posts da servetsch fan la midada a la nova gestiun publica. Ils posts da servetsch da la 1. etappa vegnan a sa preparar durant l'onn 2007 per la midada e vegnan ad exequir quella per il 1. da schaner 2008. Ils dus onns suandants procedan ins da medema maniera. Sch'il decurs da l'introducziun è optimal, vegn quella ad esser terminada la fin da l'onn 2010.

L'introducziun da GRiforma vegn drizzada en mintga post da servetsch tenor las finamiras sistemicas ed a maun d'auters terms impurtants. Las finamiras sistemicas cumpiglian finamiras sin il stgalim dal project, sin il stgalim dal post da servetsch sco er sin il stgalim da las collavuraturas e dals collavuratur. Las finamiras sin il stgalim dal post da servetsch sco er sin il stgalim da las collavuraturas e dals collavuratur duessan esser cuntanschidas a la fin da mintga etappa d'introducziun; las finamiras sin il stgalim dal project duessan esser cuntanschidas, cur che l'introducziun en tut l'administraziun è terminada.

Finamiras sistemicas dal project

L'introducziun da la nova gestiun publica en tut l'administraziun tenor ils princips da GRiforma è terminada fin la fin da l'onn 2010.

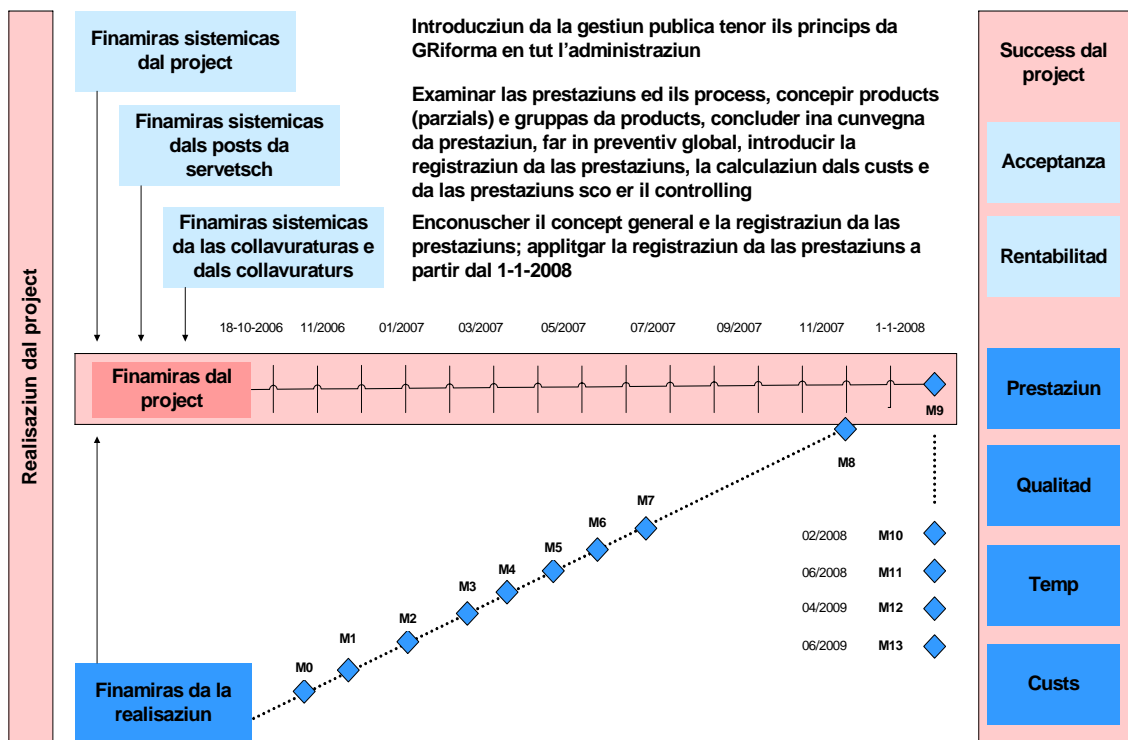
Finamiras sistemicas dal post da servetsch (PServ)

Cun enumerar e cun classifitgar las prestaziuns controlleschan ils posts da servetsch ils process. Las prestaziuns vegnan classifitgadas en products e cumpigliadas en gruppas da products. Per mintga grupp da products vegn formulà l'effect che dual vegnir cuntanschì. La cunvegna da prestaziun cun il departament è fatga ed i vegn elavurà il preventiv global.

La registraziun dal temp da lavur e da las prestaziuns è introducida, la structura da la calculaziun dals custs e da las prestaziuns è fixada e vegn represchentada en il sistem dad EED. Il process da controlling è introducì.

Finamiras sistemicas da las collavuraturas e dals collavuratur (coll)

Las collavuraturas ed ils collavuratur enconuschan il concept general da GRiforma. Ellas ed els enconuschan la registraziun dal temp da lavur e da las prestaziuns e lavuran activamain cun tala.

Plan da las finamiras e dals terms impurtants per introducir GRiforma en tut l'administraziun

L'entira realisaziun dal project en mintga post da servetsch dura circa in onn e mez. Cun agid dals terms impurtants M0 fin M13 vegni controllà, sche las finamiras intermediaras da l'andament dal project ch'èn vegnidas fixadas èn vegnidas cuntanschidas, ed i vegn mintgamai lantschada la proxima fasa da realisaziun. Per ils posts da servetsch da la 1. etapa sa preschenta il plan dals terms impurtants sco suonda:

M0	L'introducziun (kick off) ha gi lieu	M0 sa referescha a l'entira realisaziun dal project e garantescha che las collavuraturas e ch'ils collavuratur da l'administraziun chantunala sco er che la publicitad sajan vegnids infurmads davart la decisiun dal cussegl grond e davart il proceder per introducir GRiforma en tut l'administraziun.
M1	En il post da servetsch è il project vegni lantschà	M1 è l'emprim term impurtant specific per il post da servetsch. En quest lieu vegn controllà, sche la cumposiziun dal team da project dal post da servetsch ha gi lieu e sch'igl è vegni fixà in urari per la realisaziun.
M2	L'infurmaziun dal post da servetsch ha gi lieu	Midadas portan malsegirezzas e temas, cunzunt tar quellas persunas che n'èn betg involvidas directamain en il process da midada. Cun M2 vegni controllà che las collavuraturas e ch'ils collavuratur d'in post da servetsch vegnian infurmads davart l'introducziun da GRiforma, p.ex. davart la cumposiziun dal team da project sco er davart il cuntegn e davart l'urari da la midada. Dumondas avertas, aspectativas e temas da vart da las collavuraturas e dals collavuratur èn scleridas en quest mument. La moda e maniera da l'infurmaziun po variar tut tenor la grondezza dal post da servetsch.
M3	La structura da las gruppas da products è fixada	Tar M3 han ils posts da servetsch terminà l'elavuraziun da la structura da las gruppas da products. Avant han els defini las prestaziuns, han uni questas prestaziuns a products ed han cumpiglià ils products en ina u en piras gruppas da products. Per mintga gruppa da products è vegni formulà l'effect che duai vegnir cuntanschì.

M4	Las finamiras ed ils indicaturs èn fixads	Tar M4 vegnan controlladas tant la definiziun da finamiras d'effects e da prestaziun sco er la fixaziun d'indicaturs e da valurs previsas che mesiran, sche las finamiras èn vegnidas cuntanschidas.
M5	Cun il departament è vegnida fatga ina cunvegna da prestaziun	Mintga post da servetsch fa ina cunvegna da prestaziun cun il departament cumpetent. En quella vegnan fixadas las finamiras per l'onn suandant. La cunvegna da prestaziun è ina basa impurtanta per elavurar il preventiv. Tar M5 vegn controllà che questa cunvegna da prestaziun saja vegnida fatga.
M6	La structura da la calculaziun dals custs è represchentada en il sistem dad EED	Sin basa da la structura da las gruppas da products vegn alura fixada la structura da la calculaziun dals custs e da las prestaziuns (CCP); sia structura vegn represchentada en il sistem dad EED. Las clavs ch'èn necessarias per reparter ils custs ston vegnir calculadas e ston vegnir deponidas en il sistem Tar M6 vegn controllà che questas lavurs organisatoricas sajan terminadas.
M7	Il preventiv global 2008 è fatg	Cun l'elavuraziun dal preventiv global (M7) e dal rapport da planisaziun è terminada suenter circa 6 mais ina gronda part da las lavurs da midada.
M8	La registraziun dal temp da lavur e da las prestaziuns è introducida. La scolaziun ha gi lieu	Cun M8 vegn controllada l'introducziun da la registraziun dal temp da lavur e da las prestaziuns (RETEP). L'installaziun da la software ed ils tests necessaris duain esser terminads en quest mument. Las collavuraturas ed ils collavuraturs enconuschan la RETEP ed èn abels da l'utilisar a partir dal 1. da schaner 2008.
M9	Gestiun publica tenor ils princips da GRiforma	M9 è il di da referenza per midar a la gestiun publica tenor ils princips da GRiforma.
M10	La valitaziun intermediara ha gi lieu	Tar M10 è terminada la valitaziun intermediara dal project. L'andament dal project da fin ussa è analisà e valità, eventualas correcturas èn iniziadas e las enconuschientschas che la lavur ha purtà fin ussa èn vegnidas resumadas per ils posts da servetsch per las suandantas etappas d'introducziun.
M11	Il rapport da controlling 2008 è fatg	Suenter ina fasa da project in pau pli quieta vegn elavurà l'atun 2008 l'emprim rapport da controlling. Cun M11 vegn controllà che quest rapport saja vegni fatg.
M12	Il rapport da gestiun 2008 è fatg	Tar M12 vegn fatg il rapport da gestiun, e quai la primavaira da l'onn suandant.
M13	Il project è terminà	La terminaziun da la midada, M13, ha lieu tras l'evaluaziun definitiva dal project.

Per mesirar il success dal project vegn guardà, sche l'introducziun ha chattà acceptanza tar ils differents circuls participads e sch'ella è succedida en moda economica, q.v.d. en la qualitat pretendida, entaifer il termin fixà ed entaifer ils custs prescrits sco er cun las resursas previsas.

8.1 L'organisaziun dal project

Er durant la midada vegn mantegnida l'organisaziun dal project ch'è cumprovada. La giunta direttiva – ch'è sutmesssa al presidi da la scheffa dal departament da finanzas e vischnancas – dirigia e surveglia il project areguard il cuntegn ed areguard las finanzas e fixescha las cundiziuns generalas. La giunta direttiva da GRiforma ha ina vasta cumposiziun. I fan part: 2 commembras u commembers da la regenza, 4 represchentantas u represchentants da la cumissiun per politica da stadi e strategia 2 commembras u commembers da la cumissiun da gestiun, 1 represchentanta u represchentant dals posts da servetsch, 1 secretaria u secretari dal departament e 2 ulteriuras represchentantas u ulteriurs represchentants da l'administraziun.

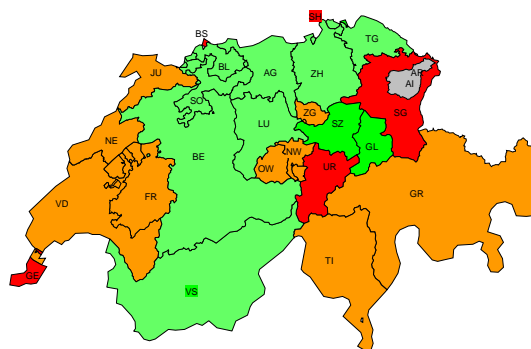
La manadra dal project da GRiforma è cumpetenta per la planisaziun, per la realisaziun, per la controlla, per la direzziun e per la coordinaziun dal project e d'eventuals projects parzials. Medemamain vegn ella ad accompagnar ed a moderar la midada en ils posts da servetsch. Durant la midada datti sustegn er da l'administraziun da finanzas e da la controlla da finanzas, p.ex. per elavurar la structura da las gruppas da products, per represchentar la calculaziun dals custs e da las prestaziuns en il sistem da la EED u per elavurar il rapport da planisaziun ed il rapport da gestiun.

9 Tge fa il rest da la Svizra?

Er tar la confederaziun ed en blers auters chantuns vegn modernisada l'administraziun tenor ils princips da la nova gestiun publica (er: gestiun publica ch'è orientada als resultats).

Il cussegl federal maina gia 22 posts da servetsch cun ina incarica da prestaziun e cun in preventiv global. In'extensiun è previsa.

Blers chantuns han gia midà a la nova gestiun publica. Intgins chantuns, cunzunt chantuns da la Svizra franzosa ed il chantun Tessin, èn anc en la fasa da pilot. Ils chantuns Genevra, Basilea-Citad, Schaffusa, Uri e Son Gagl han refusà d'introducir definitivamain la nova gestiun publica u introducechan mo singuls elements da tala.

10 Repartiziun da las incumbensas suenter l'introducziun da GRiforma

Instrument	Basa	Cuntegn	Interval	Planisaziun	Elavuraziun	Conclus Enconuschientscha	Controlla Revisiun
instruments parlamentars	LCG 46 ss. UGCG 65 ss.	conclus da princip, incumbensa, iniziativa parlamentara, proposta da prender in conclus direct, dumonda, ura da dumondas – instruments parlamentars dal cussegl grond per procurar infurmaziuns e per prender influenza	durant las sessiuns dal cussegl grond (CG)	applicaziun tenor la lescha davart il cussegl grond (LCG) e tenor l'urden da gestiun dal cussegl grond (UGCG)			
finamiras e princips politics surordinads	constituiziun chantunala (CC) 34 LCG 61 UGCG 21	relaschar finamiras e princips politics surordinads che ston sa basar sin il program da la regenza e sin il plan da finanzas collavuraziun tranter la regenza ed il cussegl grond tar planisaziuns politics u strategicas cun mantegnair las cumpetenzas dals singuls organs	4 onns	inizialisaziun ed accumpagnament tras la chanzlia chantunala (ChCh)	cumissiu per politica da stadi e strategia (CPSS) cun resguardar l'input da las ulteriuras cumissiuns	conclus dal CG	cumissiu da gestiun (CdG)
program da la regenza (PR) plan da finanzas (PF)	CC 34, 42 LCG 62 UGCG 21	planisaziun strategica da plirs onns; prioritads e diever da resursas; survista, en tge rom finanziel ch'il PR duai vegnir realisà, sch'el è finanziabel e tgeninas ch'èn las prioritads (consideraziun delta) retrospectiva / perspectiva, trends, intenziun strategica / prioritads da svilup, mesiras, finanzas	4 onns	PR: inizialisaziun ed accumpagnament tras la ChCh PF: inizialisaziun ed accumpagnament tras il departament da finanzas e vischnancas (DFV)	regenza (REG)	conclus da la REG enconuschientscha tras il CG il CG po concluder davart la cuntinuaziun da la planisaziun e dar incaricas a la REG	CPSS
program legislativ	CC 44	revisiuns las pli impurtantas da relaschs giuridics ch'èn previsas durant ina perioda da legislatura	4 onns en il rom dal PR e dal PF	departaments	ChCh	conclus da la REG enconuschientscha tras il CG	

Instrument	Basa	Cuntegn	Interval	Planisaziun	Elavuraziun	Conclus Enconuschientscha	Controlla Revisiun
conclus concernent il plan da finanzas		princips ils pli impurtants areguard il PF, valan 4 onns	4 onns, cun il PR e cun il PF	DFV	DFV	conclus dal CG	CdG
effects	CC 78 LCG 63 UGCG 21, 23	descripziun curta da l'effect che duai vegnir cuntanschi politicamain (niz per GP); controlla ed eventualmain adattaziun avant che elavurar il PR ed il PF	4 onns	inizialisaziun ed accumpagnament tras il DFV	posts da servetsch / departaments	conclus dal CG	CPSS: effect CdG: efficacitad
structura da las gruppas da products (GP)	LCG 62	structura da las GP, definida conform a l'incumbensa d'in post da servetsch (ca. 80 – 90 GP en l'entira administraziun); controlla ed eventualmain adattaziun avant che elavurar il PR ed il PF	4 onns	inizialisaziun ed accumpagnament tras il DFV	departaments / regenza	conclus dal CG	CdG
plan d'incumbensas e da finanzas integrà (PIFI)	LCG 62a	instrument directiv a media vista, collia las incumbensas e las finanzas tras gruppas da products, contemplaziun a 100%, repassament successiv	4 onns, adattaziun annuala	inizialisaziun tras il DFV	posts da servetsch / departaments, coordinaziun tras il DFV	conclus da la REG enconuschientscha tras il CG	DFV departaments posts da servetsch
rapport da planisaziun, preventiv global	CC 35, 46 UGCG 22 lescha davart las finanzas (LFC) 18	<u>planisaziun da finanzas annuala</u> en il rom dal rapport da planisaziun (avant: preventiv) concluda il cussegl grond: <ul style="list-style-type: none"> ▶ las contribuziuns dal quint d'investiziun (QI) e dal quint current (QC) sco posiziuns singulas ▶ ils saldos dal QC e dal QI ▶ il saldo da mintga gruppa da products d'in post da servetsch il cussegl grond prenda enconuschientscha da las finamiras da prestaziun ch'en vegnidas definidas, dals indicaturs e da las valurs previsas; influenza sur ils instruments parlamentars	mintga onn	inizialisaziun tras il DFV	posts da servetsch / departaments, coordinaziun tras il DFV	conclus dal CG	CdG

Instrument	Basa	Cuntegn	Interval	Planisaziun	Elavuraziun	Conclus Enconuschientscha	Controlla Revisiun
rapport da gestiun	CC 35, 46 LFC 25 UGCG 22	preschentaziun dal resultat annual sin basa dal MAC; rapport davart la dumonda, sche las finamiras da prestaziun èn vegnidas cuntanschidas	mintga onn	inialisaziun ed accumpagnament tras l'administraziun da finanzas (AdFi)	posts da servetsch	conclus dal CG	CdG
convegna da prestaziun tranter il post da servetsch ed il departament	LFC 35c	convegna da prestaziun cun finamiras e cun indicaturs, prescripziuns dal departament u mesiras e projects dal PIFI	mintga onn	departaments	posts da servetsch / departaments	departament	departament
registraziun da las prestaziuns		registraziun generala da las prestaziuns sin products, sin projects e.u.v.	currentamain		registraziun permanenta en ils posts da servetsch		controlla da finanzas (CFI)
contabilitad da las finanzas	LFC 6	finanzas e contabilitad sin basa dal MAC	currentamain	directivas tras la AdFi	registraziun en ils posts da servetsch, per part en la AdFi		CFI
CCP	LFC 8	calculaziun dals custs effectivs e da las prestaziuns effectivas sin basa da las datas dal MAC resp. sin basa da la registraziun da las prestaziuns	mintga onn	directivas tras la AdFi	registraziun en ils posts da servetsch, per part en la AdFi		CFI
rapport da controlling		instrument directiv entaifer l'administraziun, durant l'onn	almain 1 per onn	inialisaziun tras la ChCh	posts da servetsch	conclus da la REG	departament

11 Cronologia dals terms ils pli impurtants dal project da GRiforma

- 1996
- Incumbensa da la regenza a la conferenza da las secretarias e dals secretaris dals departaments (CSD) da sclerir, sche e – sche gea – en tge furma che la nova gestiun publica duai vegnir introducida en l'administraziun dal chantun Grischun.
 - La regenza concluda da manar tras in project da pilot.
- 1997/1998
- Fasa preparatorica cun fixar l'organisaziun dal project, cun definir las finamiras dal project, cun planisar l'andament, cun tschermer ils servetschs da pilot e cun preparar ils servetschs da pilot al "manaschi productiv da GRiforma".
- 01/1999
- L'uffizi dal servetsch social, l'uffizi dal register da commerzi, l'uffizi d'informatica, l'uffizi forestal e la scola chantunala grischuna cumenzan cun il manaschi da pilot da GRiforma.
- 01/2002
- Er l'uffizi da stimaziun sa participescha al project da pilot.
- 09/2002
- L'atun 2002, curt avant la fin da la fasa da pilot, vegn fatga – en collavuraziun cun la firma econcept SA, Turitg – in'evaluaziun cumplexsiva davart l'andament dal project fin ussa. En 17 recumandaziuns cumpiglia il team d'evaluaziun las enconuschientschas.
- 01/2003
- Il center da furmaziun e cussegliaziun agricula Plantahof sa participescha medemmain sco servetsch da pilot.
- 03/2003
- La regenza delibera il "rapport final davart la prolungaziun da la fasa d'emprova e davart l'ulteriur andament da la refurma da l'administraziun GRiforma" sco missiva per mauns dal cussegl grond.
- 08/2003
- Il cussegl grond tracta la fatschenta da GRiforma e prolunghescha la fasa da pilot per trais ulteriurs onns fin la fin da l'onn 2005. A medem temp formulescha el tschintg incumbensas per mauns da la direcziun dal project.
- 04/2004
- L'inspecturat dal register funsil, la praschun dal Sennhof, l'uffizi da planisaziun e l'uffizi per la natira e l'ambient duain sa participar al project sco novs servetschs da pilot. En collavuraziun cun la firma econcept SA, Turitg, vegn fatga ina mesiraziun da basa tar quests posts da servetsch per constatar la situaziun da partenza avant GRiforma.
- 09/2004
- Pervia d'ina midada da personal en la direcziun dal project e pervia da la vacanza respectiva vegn desistì d'integrar l'uffizi da planisaziun e l'uffizi per la natira e l'ambient en il project da pilot.
- 01/2005
- La praschun dal Sennhof e l'inspecturat dal register funsil (fusiun cun l'uffizi dal register da commerzi) sa participeschan al project.
- 10/2005
- En collavuraziun cun la firma econcept SA, Turitg, vegn fatga in'enquista finala.
- 06/2006
- La regenza delibera il "rapport final davart la prolungaziun da la fasa d'emprova e davart l'ulteriur andament da la refurma da l'administraziun GRiforma" per mauns dal cussegl grond.
- 10/2006
- Il cussegl grond è d'accord d'introducir GRiforma en tut l'administraziun.